

Een kennismaking met het fenomeen 'siblinggeweld'

Eva Van Kelecom

Doctoraatsonderzoekster

Leuven Instituut voor Criminologie – OL Jeugdcriminologie & Jeugdrecht

Promotor: prof. dr. Stefaan Pleysier

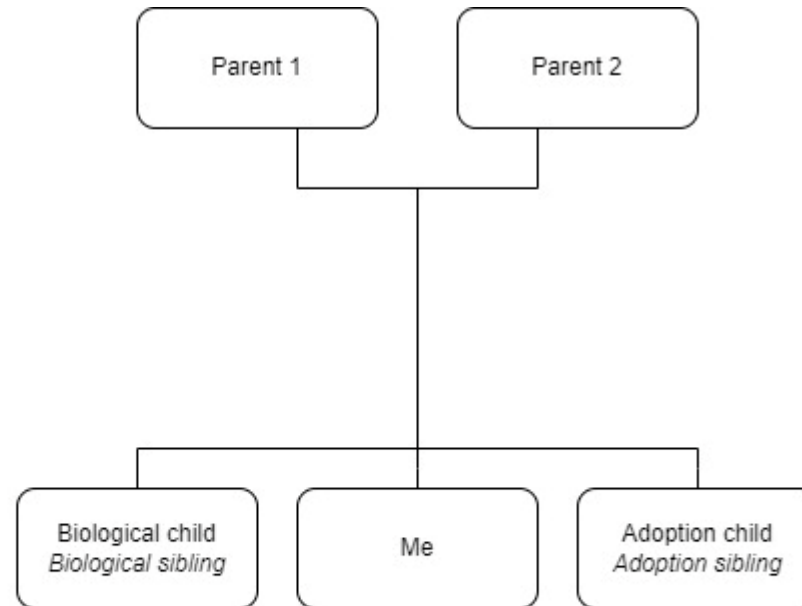
Co-promotor: prof. dr. Johan Put

Inleiding

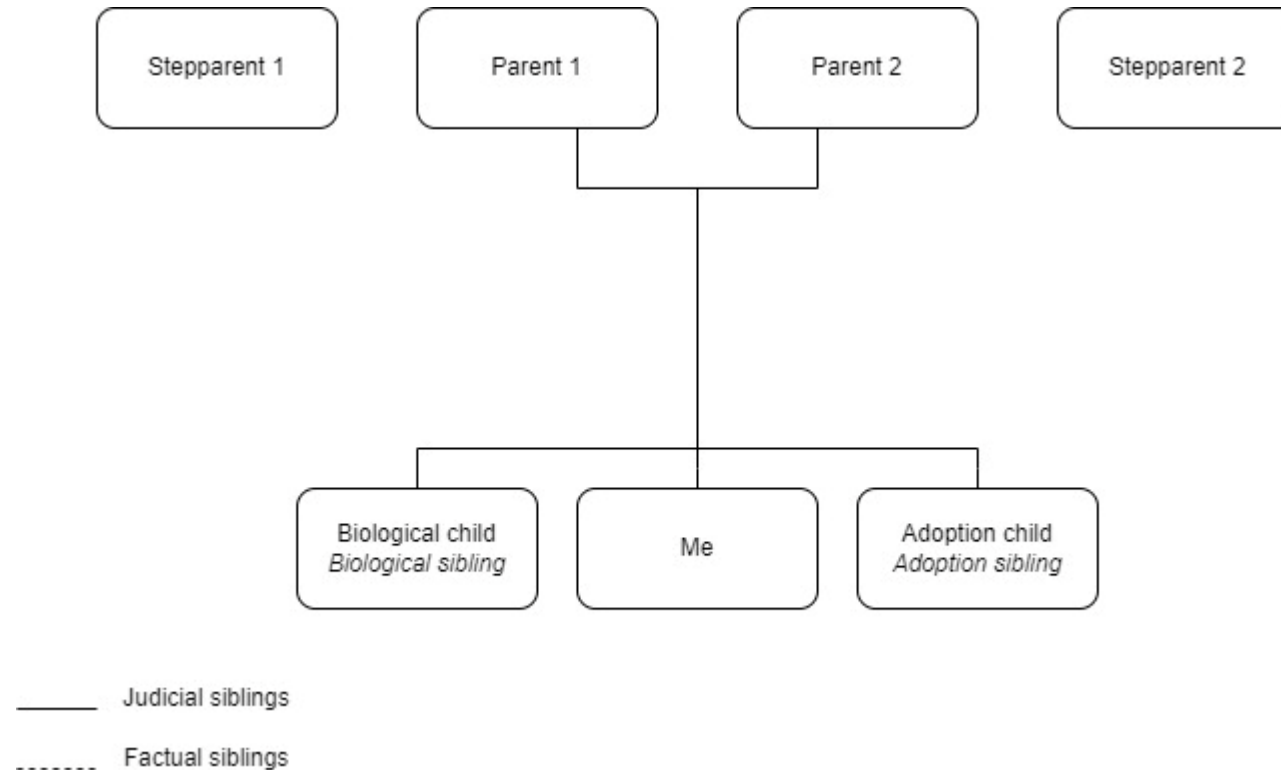
Siblinggeweld: wie?

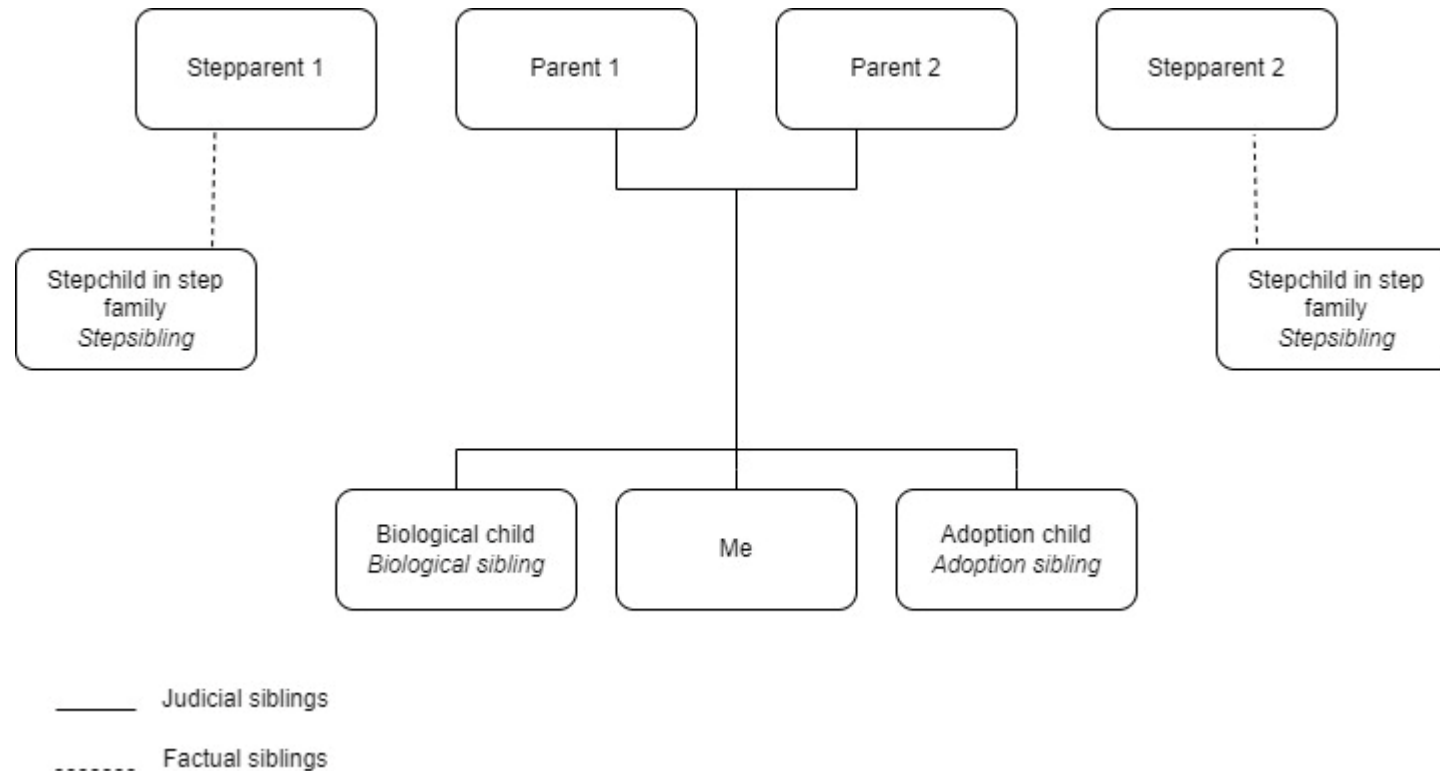
—— Judicial siblings

----- Factual siblings

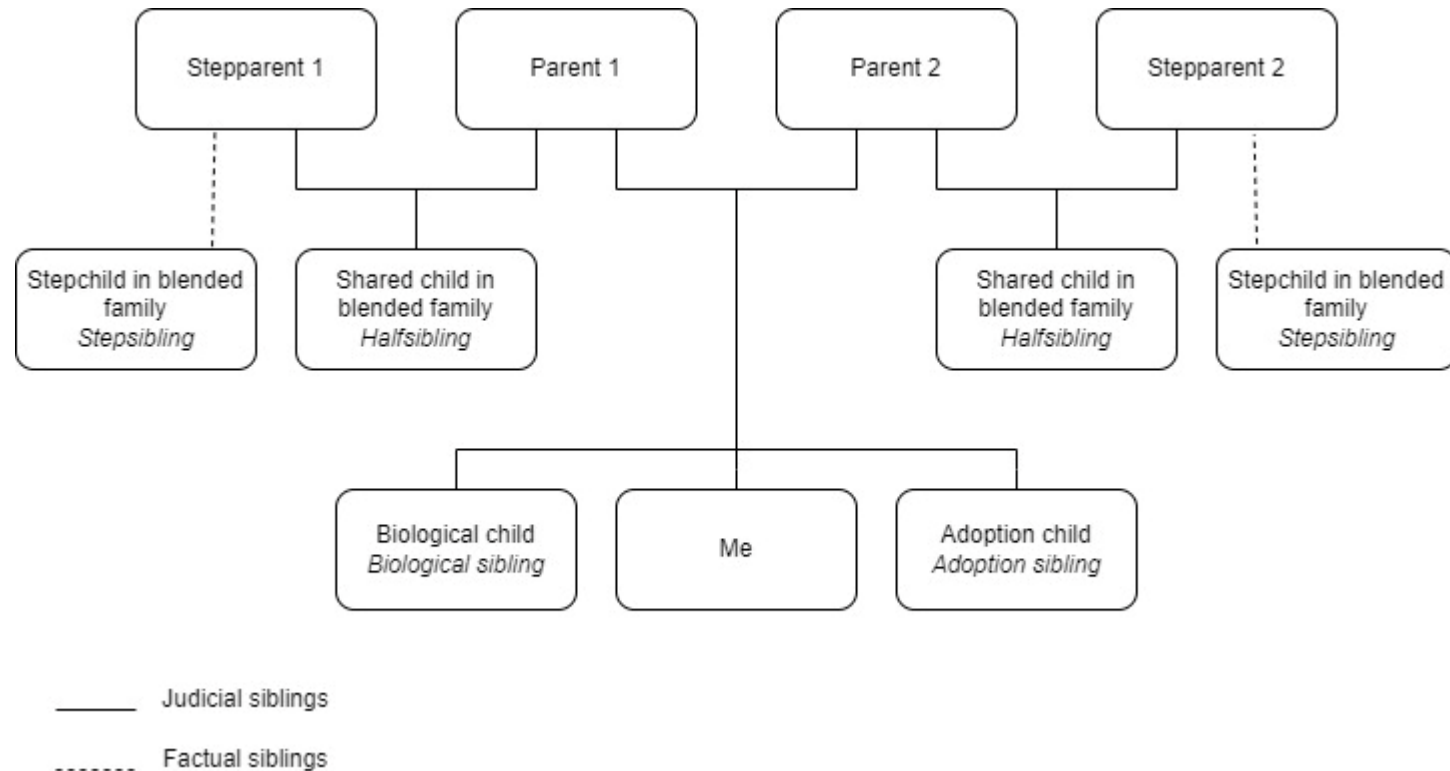
Siblinggeweld: wie?

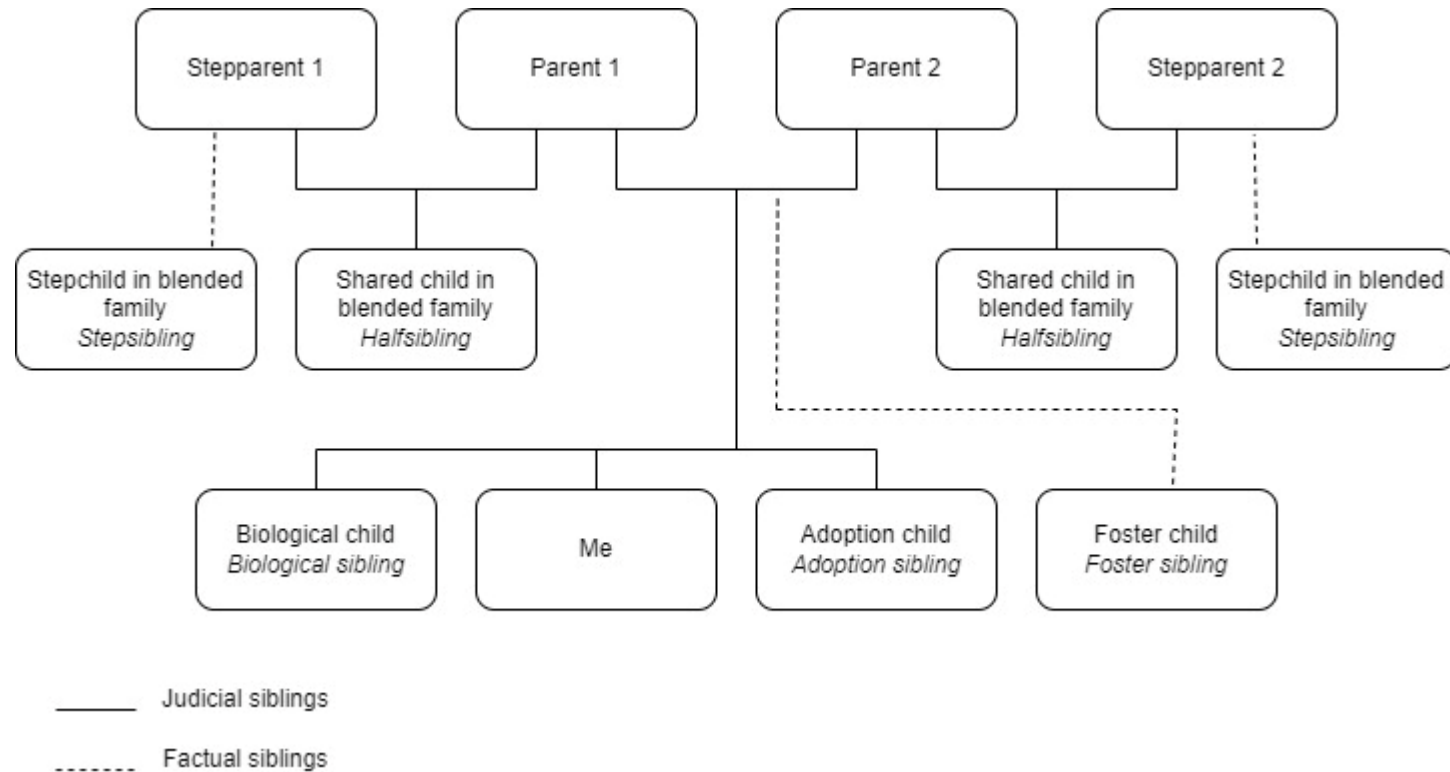
Siblinggeweld: wie?

Siblinggeweld: wie?

Siblinggeweld: wie?

Siblinggeweld: wat?

Vormen van intrafamiliaal geweld o.b.v. de relatie

- Kindermishandeling
- Partnergeweld
- Oudermishandeling
- Siblinggeweld

Siblinggeweld: wat?

Vormen van intrafamiliaal geweld o.b.v. de relatie

- Kindermishandeling
- Partnergeweld
- Oudermishandeling
- **Siblinggeweld**

Siblinggeweld: wat?

Vormen van intrafamiliaal geweld o.b.v. de relatie

- Kindermishandeling
- Partnergeweld
- Oudermishandeling
- **Siblinggeweld**

Vormen van siblinggeweld o.b.v. het gedrag

- Fysiek geweld
- Emotioneel geweld
- Seksueel geweld

Siblinggeweld: wat?

Vormen van intrafamiliaal geweld o.b.v. de relatie

- Kindermishandeling
- Partnergeweld
- Oudermishandeling
- **Siblinggeweld**

Vormen van siblinggeweld o.b.v. het gedrag

- Fysiek geweld
- Emotioneel geweld
- **Seksueel geweld**

Siblinggeweld: wat?

Seksueel siblinggeweld

	Ontdekken	Geweld
Leeftijd(-sverschil)	Klein (< 5 jaar)	Groot (> 5 jaar)
Handeling	Geslachtsdelen tonen en aanraken	Penetratie
Motivatie	Nieuwsgierigheid	Bevrediging
Toestemming	Vrijwillig	Dwang

→ Machtsongelijkheid

Siblinggeweld: wat?

Vormen van intrafamiliaal geweld o.b.v. de relatie

- Kindermishandeling
- Partnergeweld
- Oudermishandeling
- **Siblinggeweld**

Vormen van siblinggeweld o.b.v. het gedrag

- **Fysiek geweld**
- **Emotioneel geweld**
- Seksueel geweld

Siblinggeweld: waarom?

Acceptatie en normalisatie van siblinggeweld

- In onderzoek
- In praktijk

Belang

- Prevalentie
- Korte- en langetermijngevolgen

Theoretische achtergrond

Inhoud

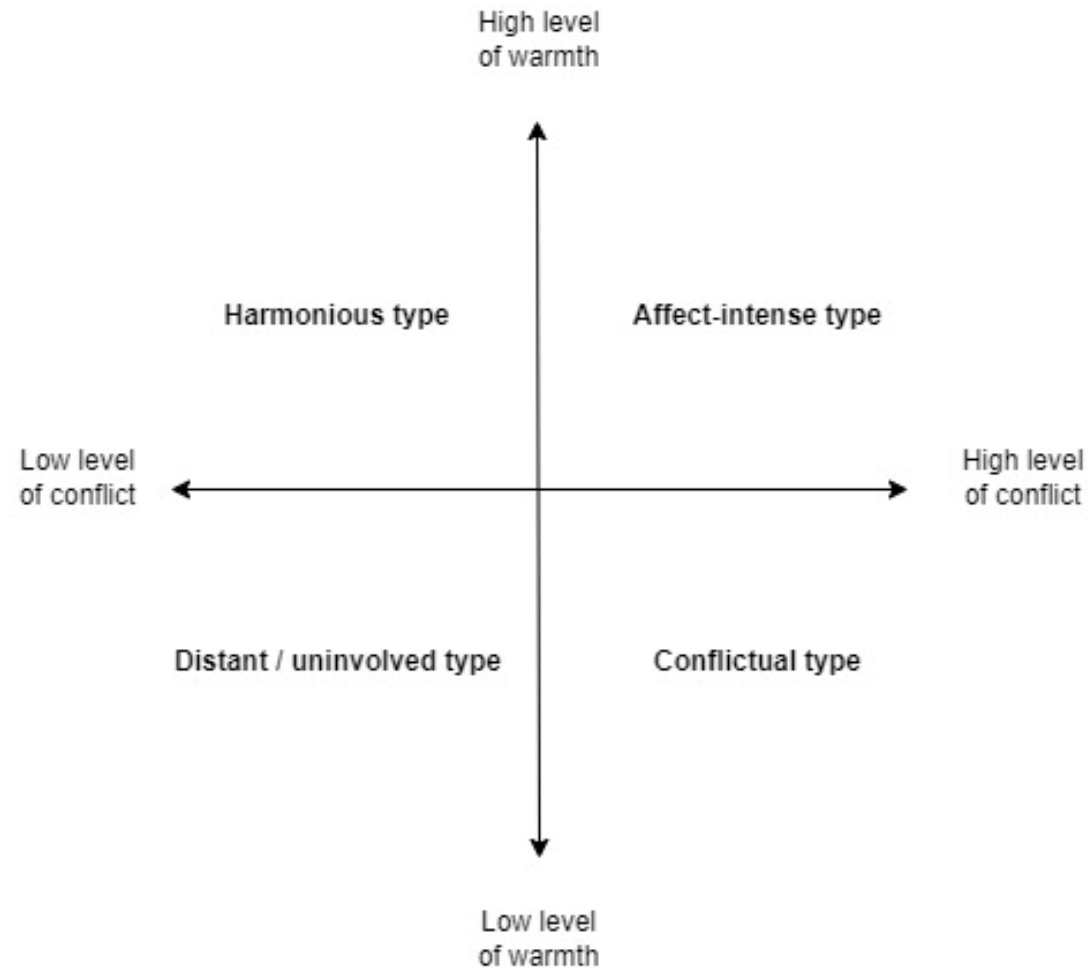
1. Kwaliteit van siblingrelaties
2. Conflicthanteringsstrategieën
3. Siblingrelaties in een familieperspectief
4. Siblingrelaties in een ontwikkelingsperspectief
5. Siblinggeweld
6. Siblinggeweld aanpakken

1. Kwaliteit van siblingrelaties (I)

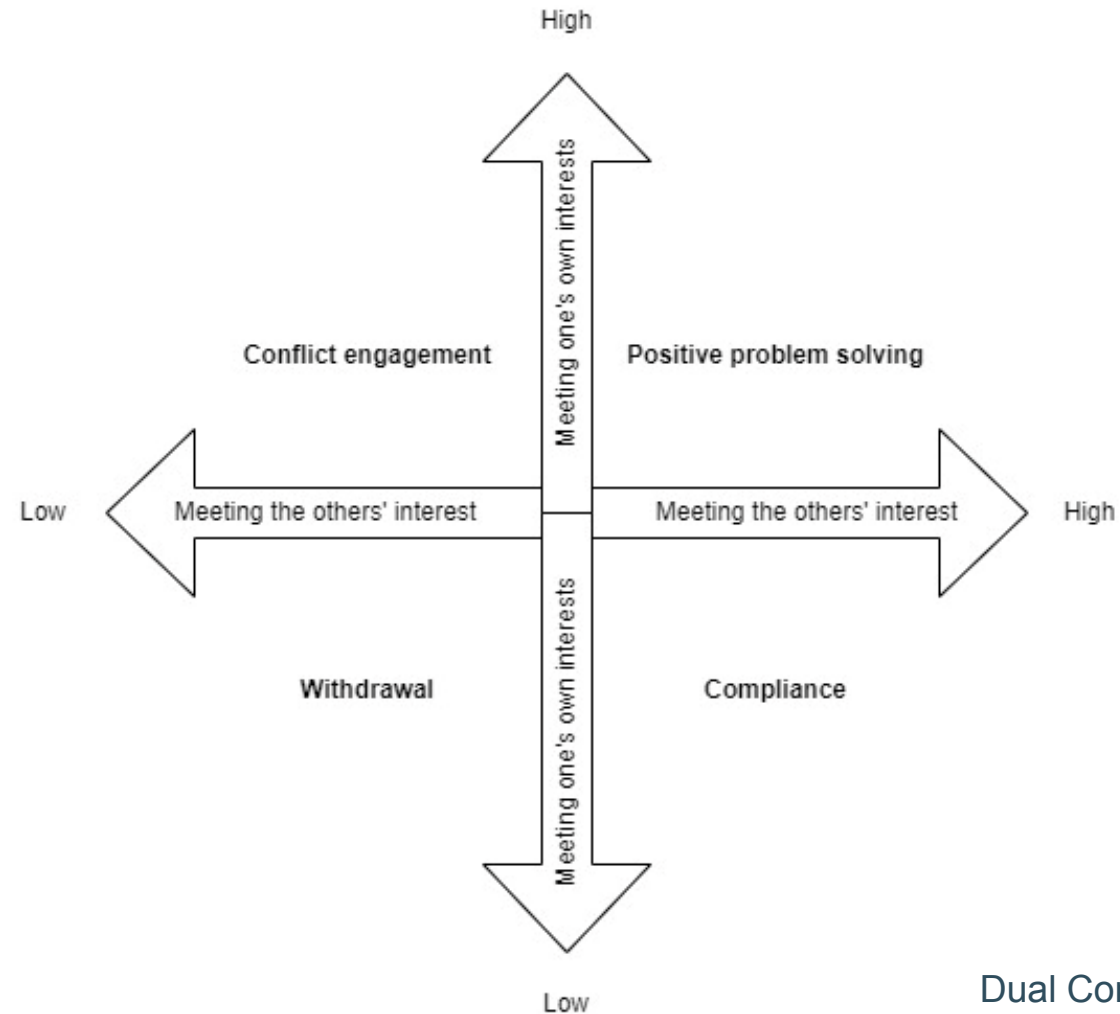
Siblingrelatie

- Uniek
 - Delen tijd, spullen en ruimte
 - Natuurlijk laboratorium
- Ambivalent
 - Macht
 - Rivaliteit
 - Conflict
 - Warmte

1. Kwaliteit van siblingrelaties (II)

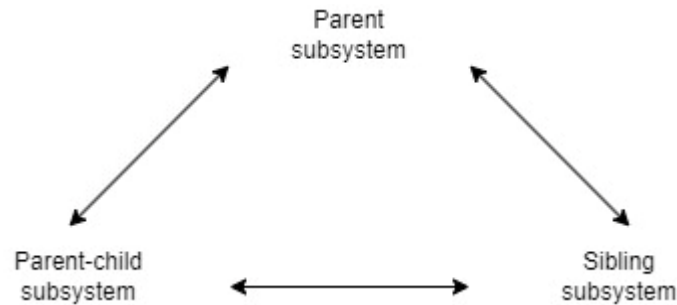
2. Conflicthanteringsstrategieën

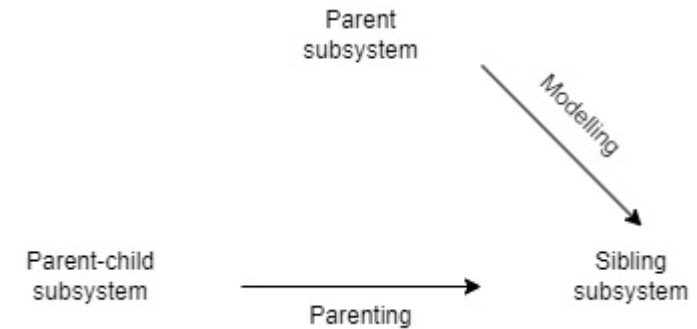
Dual Concern Theory (Pruitt & Carnevale, 1993)

3. Siblingrelaties in een familieperspectief

Gezinssubstelsysteem theorie

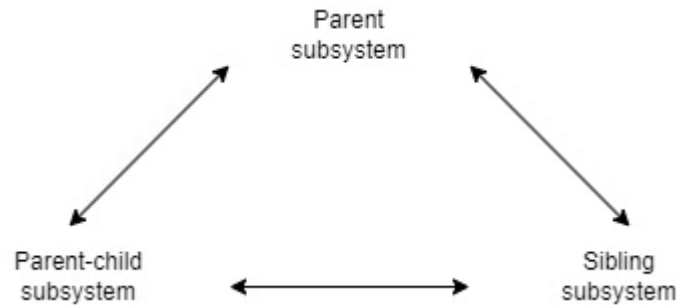

Sociale leertheorie

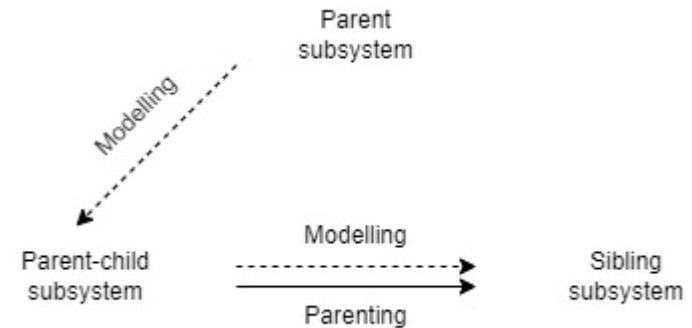

3. Siblingrelaties in een familieperspectief

Gezinssubstelsysteem theorie

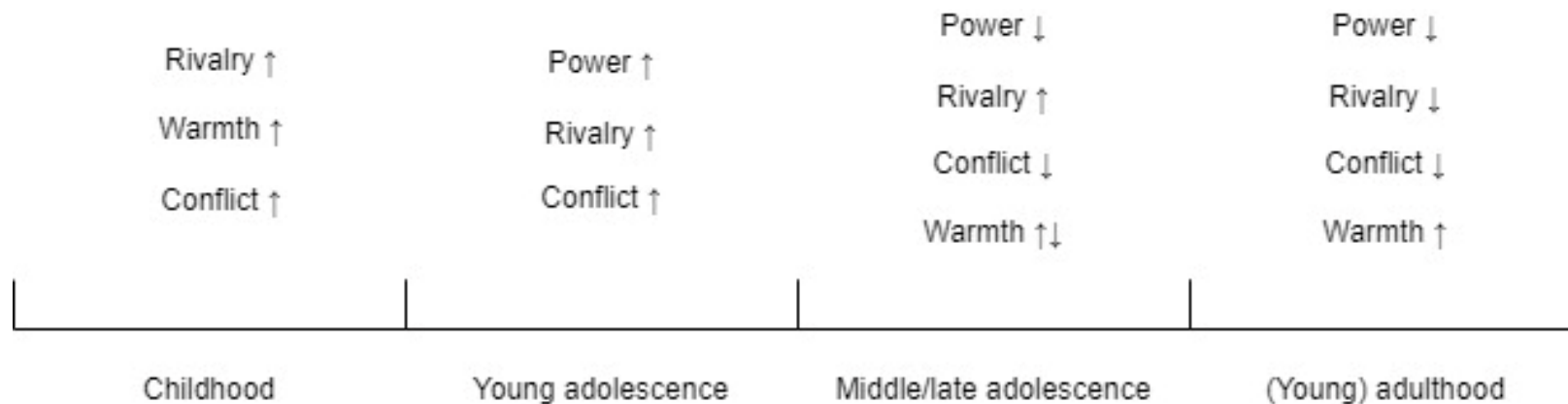
Sociale leertheorie

Spill-over effect

4. Siblingrelaties in een ontwikkelingsperspectief (I)

Veranderingen in de kwaliteit van siblingrelaties

4. Siblingrelaties in een ontwikkelingsperspectief (II)

Veranderingen in de conflicthanteringsstrategieën

- Kindertijd: machtsongelijkheid
- Adolescentie: machtsgelijkheid + handvaten

5. Siblinggeweld

Aspecten van siblinggeweld

- Frequentie
- Ernst
- Wederkerigheid
- Intentie om schade te berokkenen

6. Siblinggeweld aanpakken (I)

Herkennen

- Normaliserende labels
- Cognitieve dissonantie
- Inherent

6. Siblinggeweld aanpakken (II)

Ouderlijke interventiestijlen

- Non-interventie
- Coachen of kindgericht
- Controle of interventie
- Arbitrage

Ouderlijke interventie is niet vanzelfsprekend

- Kalmerend of escalierend
- Tweestrijd

6. Siblinggeweld aanpakken (III)

Uitdagingen en mogelijkheden voor professionele hulp

- Het gezin als private instelling
- (on)wenselijkheid van een reactie van buitenaf

Criminalisering?

Nalaten het kind te beschermen?

Jeugdhulp?

Alternatieve interventies?

Discussie

Discussie

- Vragen bij de theoretische achtergrond?
- Input vanuit jullie eigen professionele ervaring?
 - Wie kwam er al in aanraking met dossiers inzake siblinggeweld?
 - Welke aanpak volgde daarop?
 - Met welke moeilijkheden werd je geconfronteerd?
- Andere vragen of opmerkingen?

Onderzoeksdesign

WP1: Siblings en ouders (I)

Onderzoeksvragen

1. Hoe ervaren siblings en ouders de verschillende **conflicthanteringsstrategieën die binnen het gezin worden gebruikt?**
2. Hoe ervaren siblings en ouders **siblinggeweld als een specifieke conflicthanteringsstrategie?**
3. Hoe ervaren siblings en ouders de **nood aan externe hulp** om met het geweld te kunnen omgaan?

WP1: Siblings en ouders (II)

Diepte-interviews

Siblings	Ouders
die minstens één broer of zus hebben waar ze mee samenleven	die minstens twee kinderen hebben die samenleven
zijn adolescenten tussen 12 en 18 jaar	met adolescente kinderen (12-18 jaar)
zijn betrokken in fysiek en/of emotioneel siblinggeweld	met kinderen die betrokken zijn in fysiek en/of emotioneel siblinggeweld

WP2: Praktijkactoren (I)

Onderzoeksvragen

1. Hoe **detecteren, evalueren en reageren** hulpverlenings-, sociale en gerechtelijke instanties signalen van siblinggeweld?
2. Hoe ervaren hulpverlenings-, sociale en gerechtelijke instanties het **hulpverleningsproces** in het geval van siblinggeweld?

WP2: Praktijkactoren (II)

Vragenlijst	Focusgroepen
Praktijkactoren binnen hulpverlenings-, sociale en gerechtelijke instanties die mogelijks in aanraking komen met dossiers inzake siblinggeweld	Praktijkactoren binnen hulpverlenings-, sociale of gerechtelijke instanties met een bepaalde expertise in siblinggeweld
CLB JAC Kind en Gezin Huisartsen, psychologen, therapeuten Gespecialiseerde diensten Gerechtelijke diensten	Vertrouwenscentra voor Kindermishandeling Family justice centres Ondersteuningscentra Jeugdzorg Dienst Jeugd binnen politie Jeugdmagistraten Sociale diensten van de jeugdrechtbank
→ Brede verkenning	→ Verdiepende inzichten

Vragen? Suggesties?

- Theoretische achtergrond
- Inzichten vanuit praktijkervaring
- Onderzoeksdesign
- Andere vragen of opmerkingen

An introduction to the phenomenon of sibling violence

Eva Van Kelecom

PhD Researcher

Leuven Institute of Criminology – Research Line Youth Justice

Supervisor: prof. dr. Stefaan Pleysier

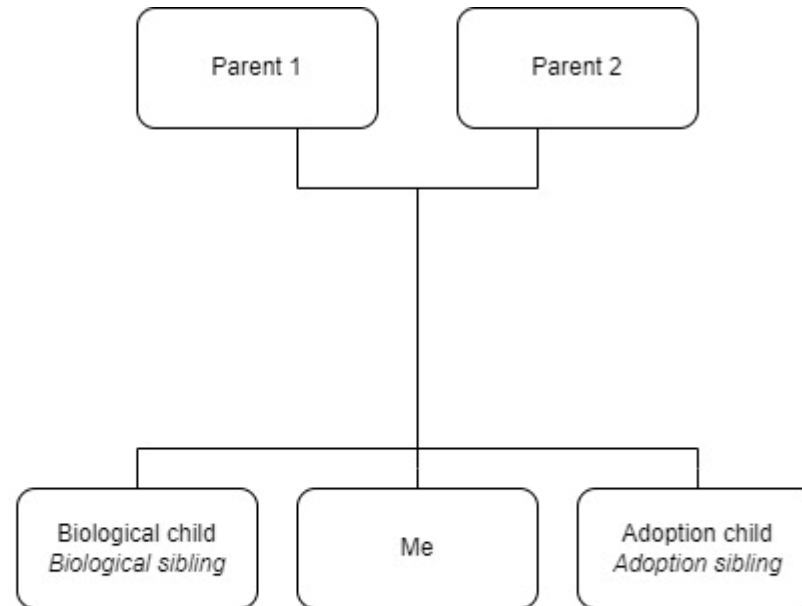
Co-supervisor: prof. dr. Johan Put

Introduction

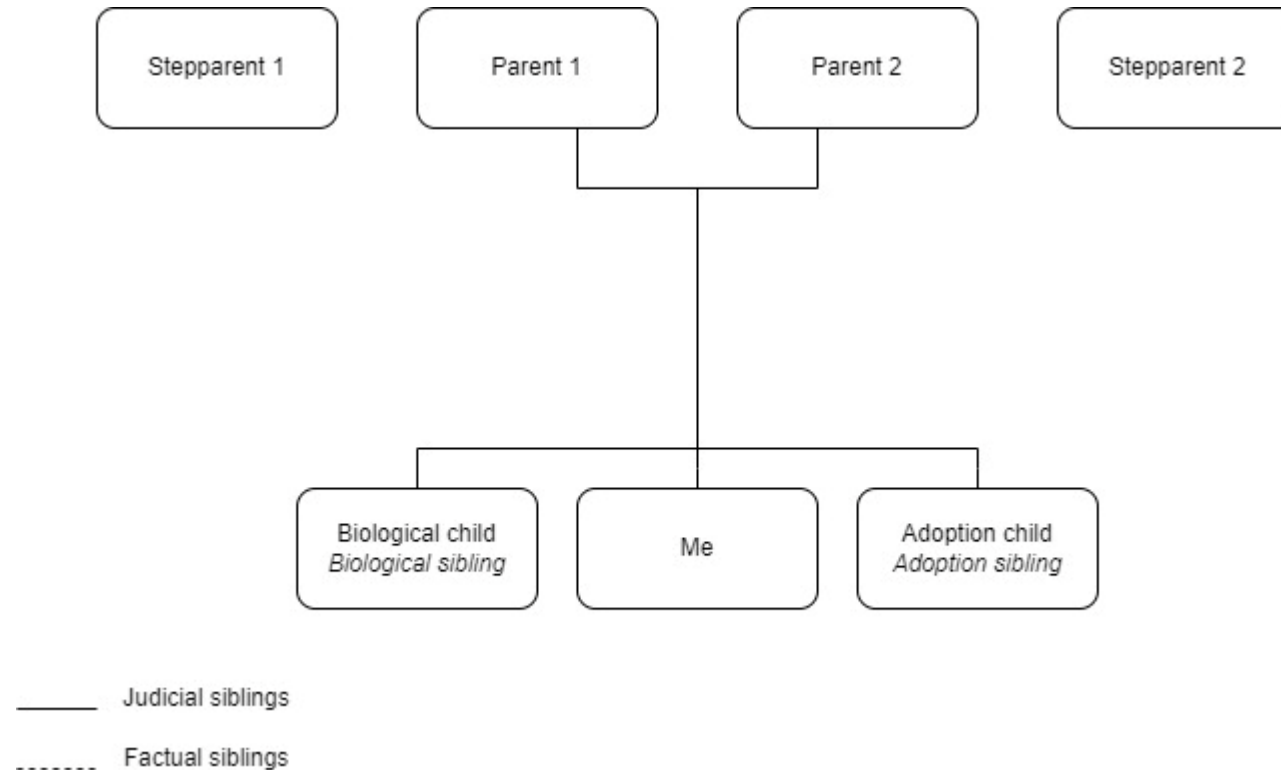
Sibling violence: who?

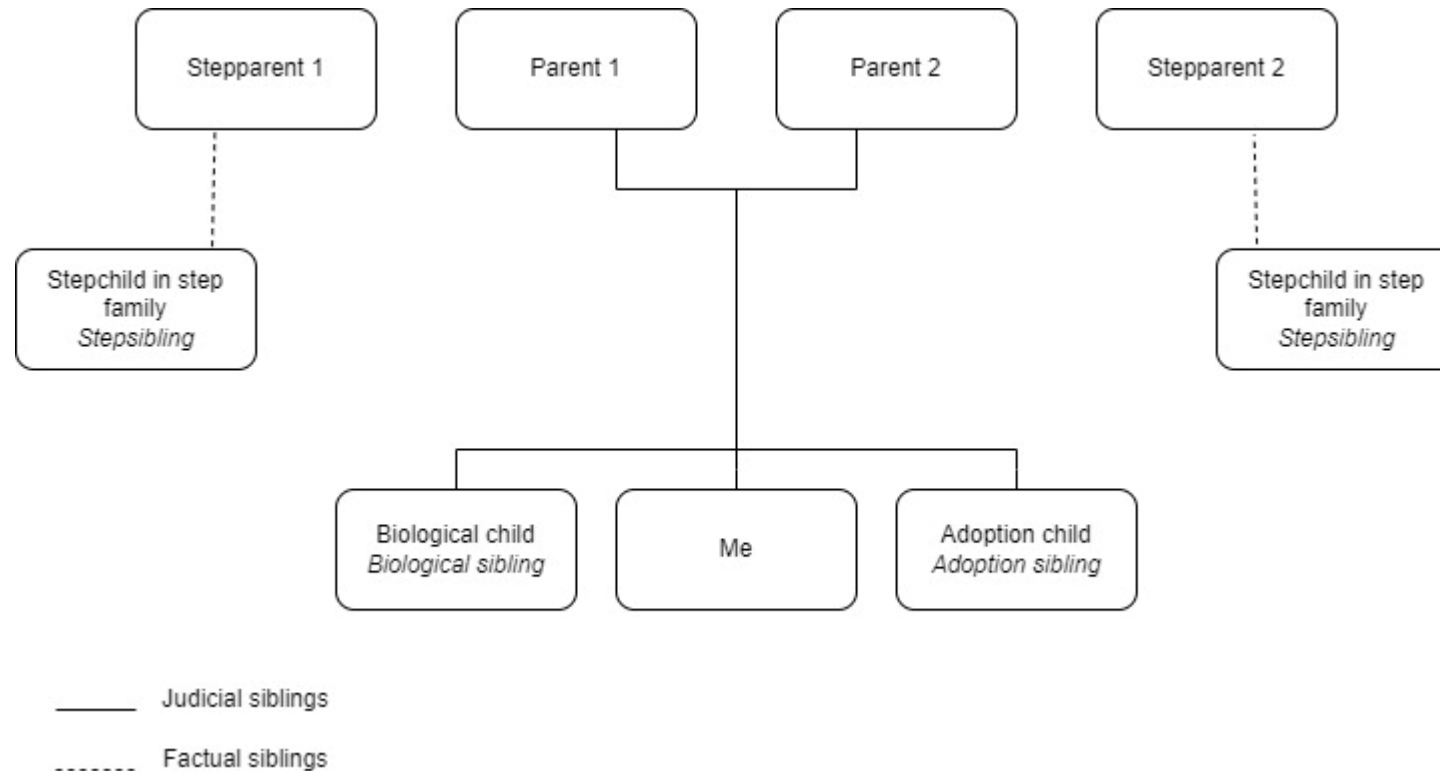
—— Judicial siblings

----- Factual siblings

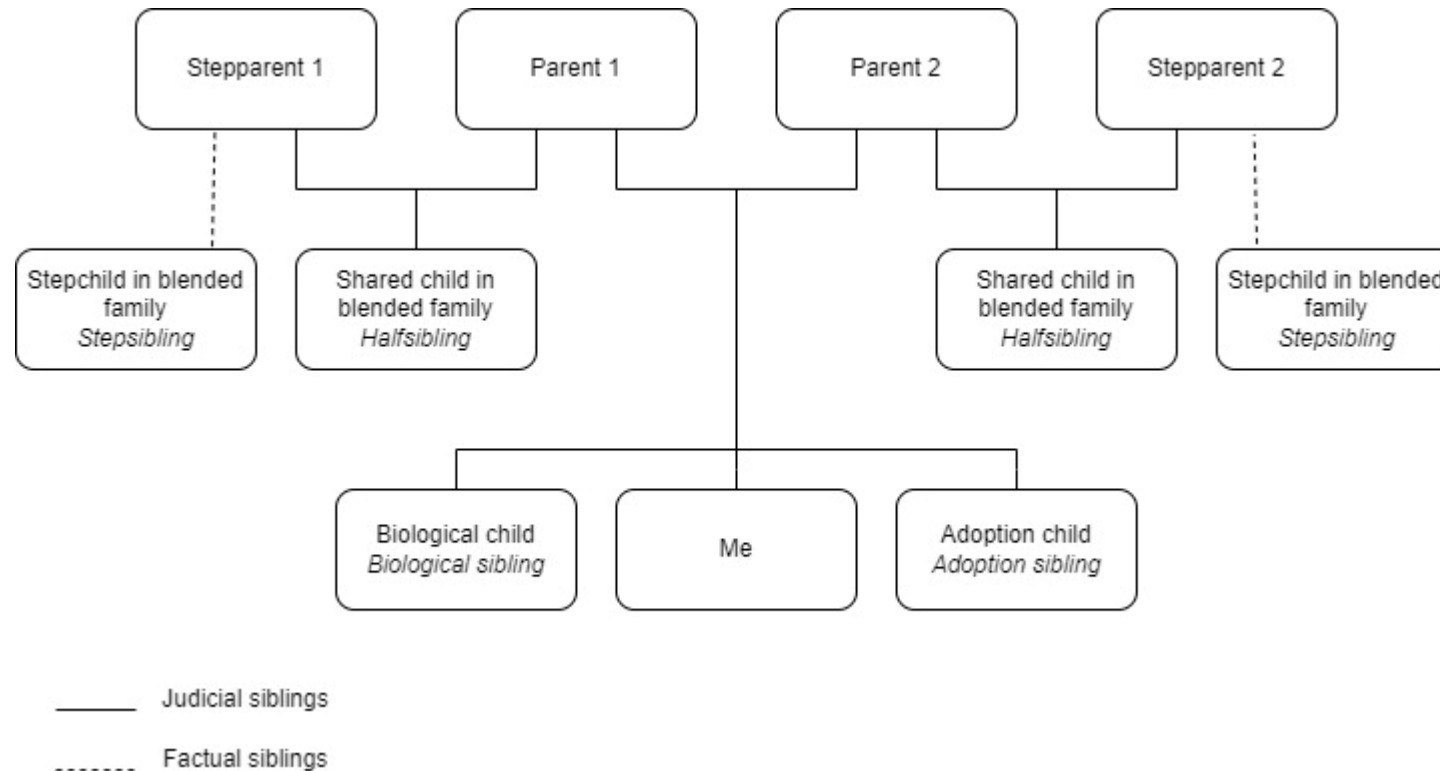
Sibling violence: who?

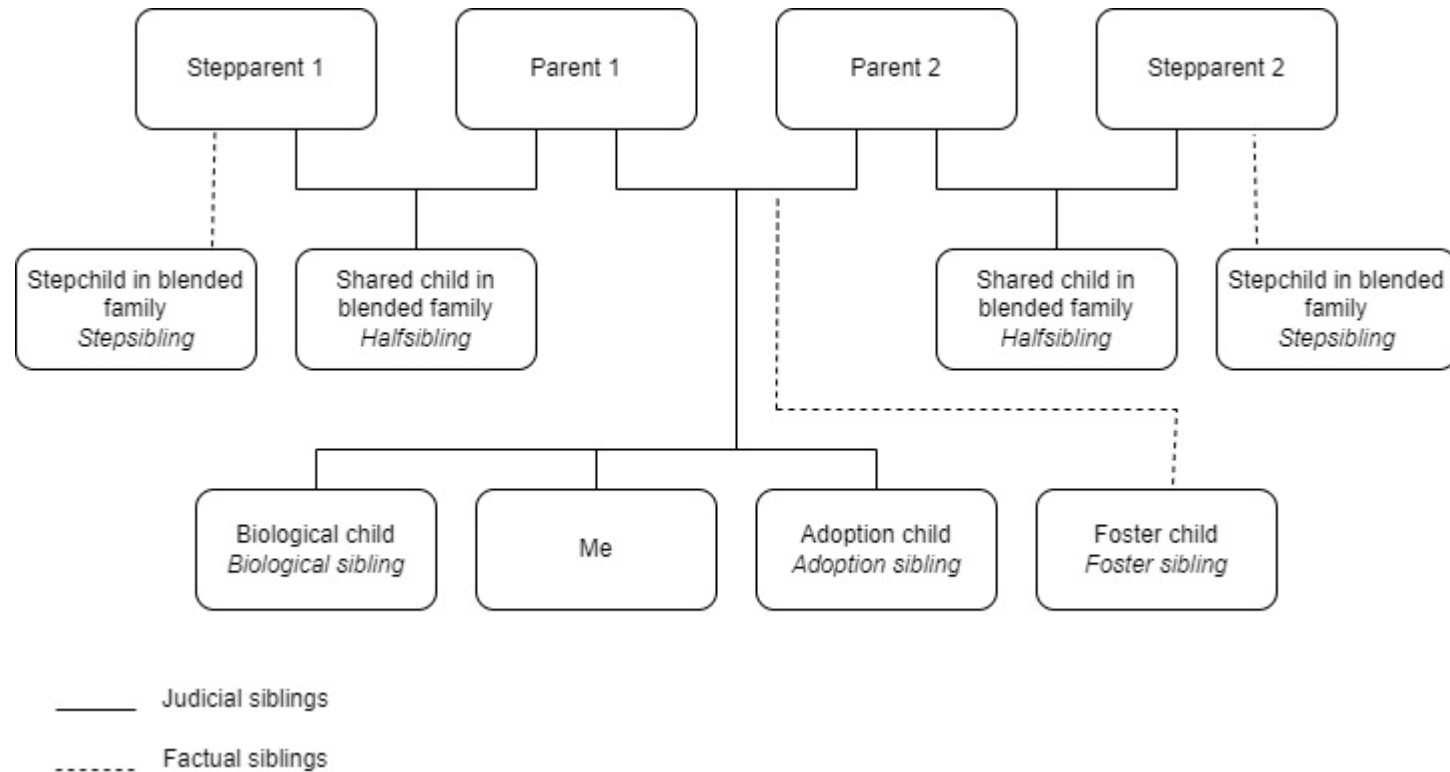
Sibling violence: who?

Sibling violence: who?

Sibling violence: who?

Sibling violence: what?

Forms of family violence based on relatedness

- Child abuse
- Intimate partner violence
- Elderly abuse
- Sibling violence

Sibling violence: what?

Forms of family violence based on relatedness

- Child abuse
- Intimate partner violence
- Elderly abuse
- **Sibling violence**

Sibling violence: what?

Forms of family violence based on relatedness

- Child abuse
- Intimate partner violence
- Elderly abuse
- **Sibling violence**

Forms of (sibling) violence based on the act

- Physical violence
- Emotional violence
- Sexual violence

Sibling violence: what?

Forms of family violence based on relatedness

- Child abuse
- Intimate partner violence
- Elderly abuse
- **Sibling violence**

Forms of (sibling) violence based on the act

- Physical violence
- Emotional violence
- **Sexual violence**

Sibling violence: what?

Sexual sibling violence

	Sexual exploration	Sexual sibling violence
Age (differences)	Small (< 5 years)	Big (> 5 years)
Type of behaviour	Showing and touching genitals	Penetration
Motivation	Curiosity	Satisfaction
Consent	Voluntarily	Coercion

→ Power indifference

Sibling violence: what?

Forms of family violence based on relatedness

- Child abuse
- Intimate partner violence
- Elderly abuse
- **Sibling violence**

Forms of (sibling) violence based on the act

- **Physical violence**
- **Emotional violence**
- Sexual violence

Sibling violence: why?

Acceptance and normalisation of sibling violence

- In research
- In practice

Importance

- Prevalence
- Short and long term consequences

Theoretical background

Outline

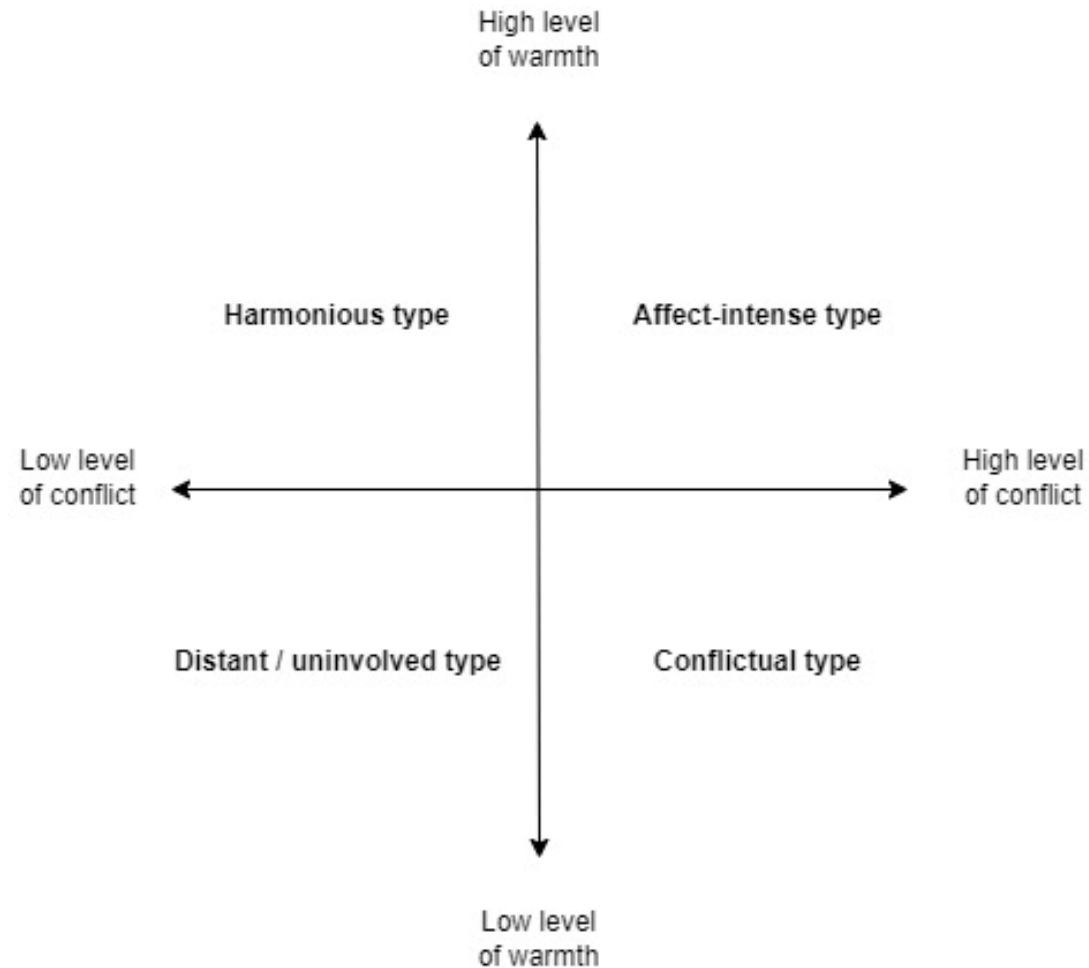
1. Quality of sibling relationships
2. Conflict management strategies
3. Sibling relationships in a family perspective
4. Sibling relationships in a developmental perspective
5. Sibling violence
6. Addressing sibling violence

1. Quality of sibling relationships (I)

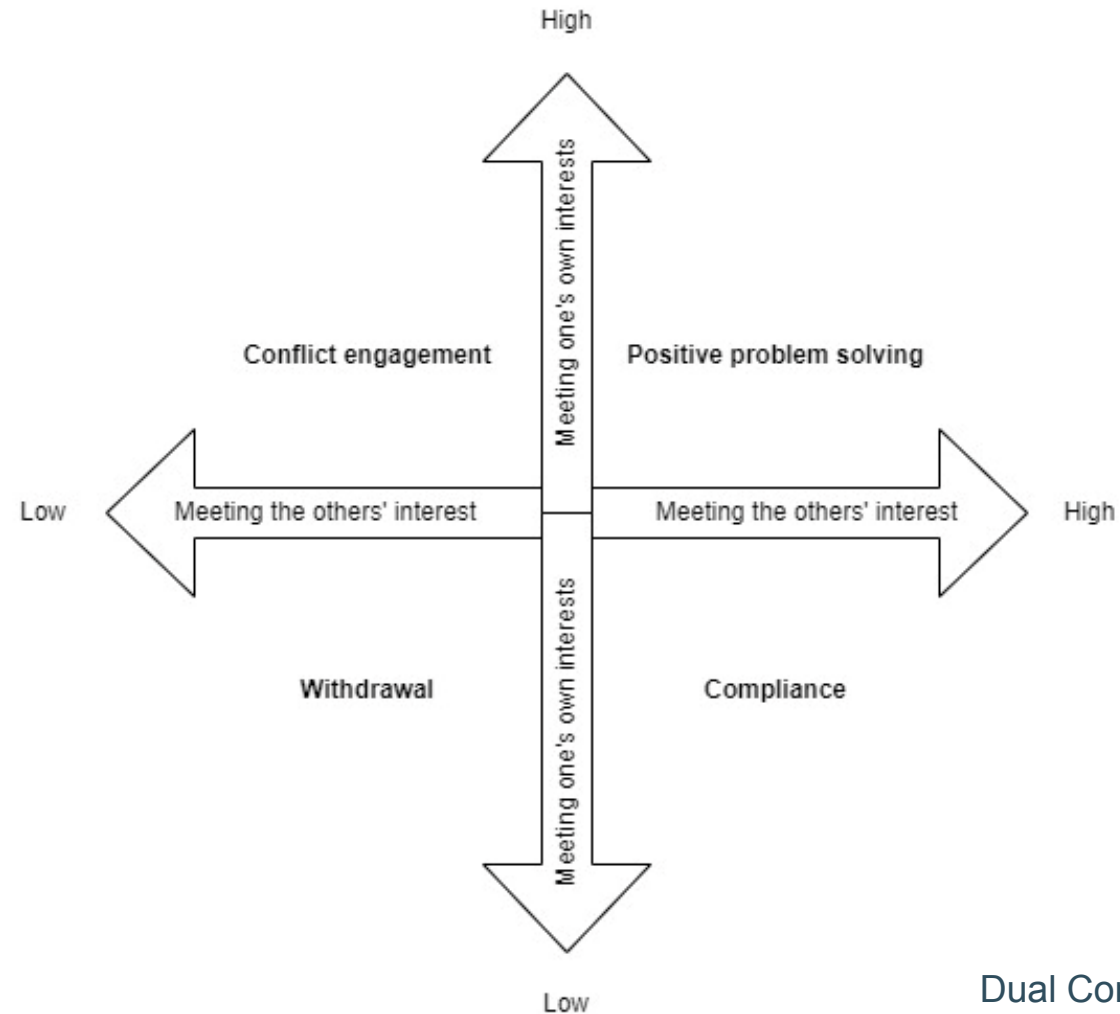
Sibling relationship

- Unique
 - Share time, property and space
 - Natural laboratory
- Ambivalent
 - Power
 - Rivalry
 - Conflict
 - Warmth

1. Quality of sibling relationships (II)

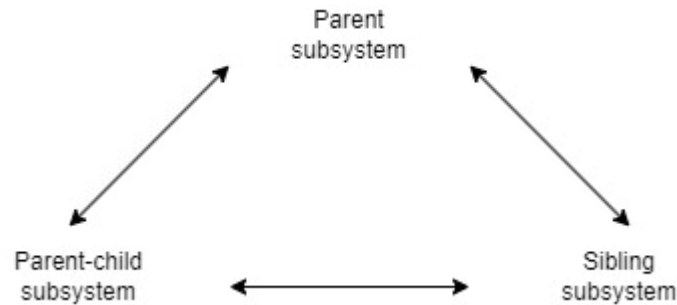
2. Conflict management strategies

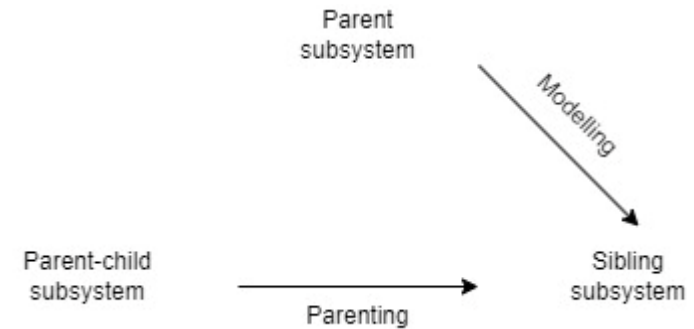
Dual Concern Theory (Pruitt & Carnevale, 1993)

3. Sibling relationships in a family perspective

Family subsystem theory

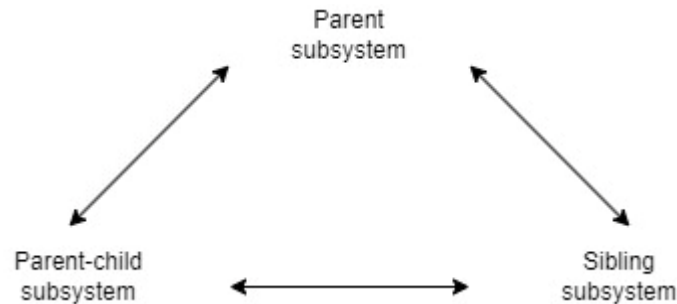

Social learning theory

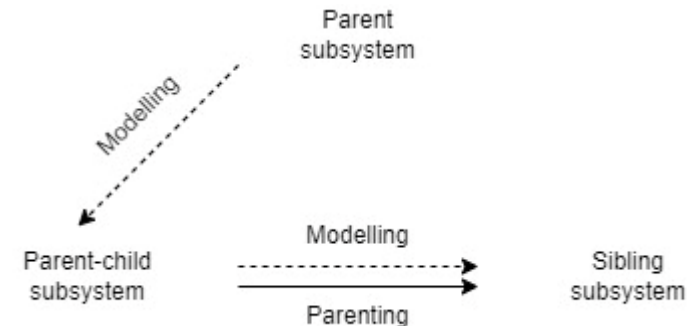

3. Sibling relationships in a family perspective

Family subsystem theory

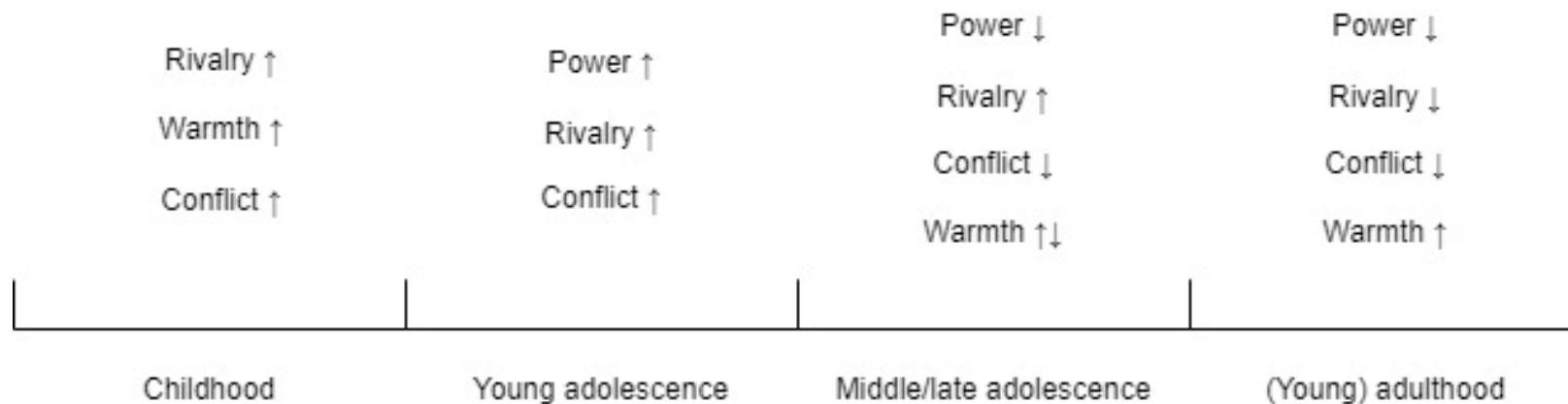
Social learning theory

Spill-over effect

4. Sibling relationships in a developmental perspective (I)

Changes in sibling relationship quality

4. Sibling relationships in a developmental perspective (II)

Changes in conflict management strategies

- Childhood: power *imbalance*
- Adolescence: power *in* balance

5. Sibling violence

Aspects of sibling violence

- Frequency
- Severity
- Reciprocity
- Intention to harm

6. Addressing sibling violence (I)

Recognising sibling violence

- Normalising labels
- Cognitive dissonance
- Inherent to sibling relationships

6. Addressing sibling violence (II)

Parental intervention styles

- Non-intervention
- Coaching or child-centred
- Control or intervention
- Adjudication

Parental intervention is not self-evident

- Calming or escalating
- Tension

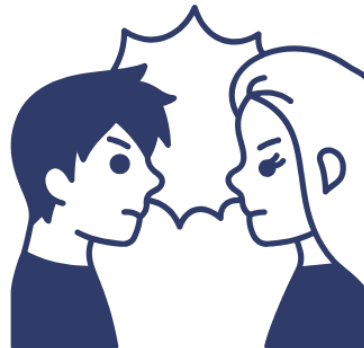
6. Addressing sibling violence (III)

Challenges and opportunities for professional help

- The family as a private institution
- (Un)desirability of an external response

Criminalisation?

Failure to
protect the child?

Youth care?

Alternative
interventions?

Discussion

Discussion

- Questions about the theoretical background?
- Input based on your daily practice?
 - Do you recall cases of sibling violence?
 - How did you respond to it?
 - What barriers or difficulties did you experience?
- Other questions or comments?

Research design

WP1: Siblings and parents (I)

Research questions

1. How do siblings and parents **experience conflict management strategies** used within the intimate partner relationship of parents, the parent-child relationship and the sibling relationship?
2. How do siblings and parents **experience sibling violence** as a specific form of conflict management behaviour?
3. How do siblings and parents **experience the need for external support** to cope with sibling violence?

WP1: Siblings and parents (II)

In-depth interviews

Siblings	Parents
Have at least one sibling living in the same household	Have at least two children living in the same household
Are adolescents, aged 12-18 years old	Children are adolescents, aged 12-18 years old
Involved in physical and/or emotional sibling violence	Children are involved in physical or emotional sibling violence

WP2: Professionals (I)

Research questions

1. How do professional health care, social and judicial services **detect, evaluate and respond** to sibling violence?
2. How do professional health care, social and judicial services **experience the detection of and response** to sibling violence?

WP2: Professionals (II)

Sample

Survey	Focus groups
Professionals in health care, social or judicial services who potentially come into contact with cases of sibling violence	Professionals in health care, social or judicial services who have a certain level of experience with sibling violence in their daily practice
Student guidance centres General practitioners Independent (family) therapists and psychologists Specialised services	Child abuse trust centres Family justice centres Youth care support centres Police officers in youth and family departments Youth magistrates at the public prosecutor's office Social services within youth courts Youth judges
→ General exploration	→ More in-depth information

Questions? Suggestions?

- theoretical background
- daily practice
- research design
- other questions or comments